

VRCHNÍ SOUD V PRAZE

U S N E S E N Í

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 13. března 2012 stížnosti společnosti Daventree Trustees Ltd., se sídlem 36 Vyronos Avenue, Nicosia, Kyperská republika, zastoupené JUDr. Jaroslavem Novákem, AK Trojanova 12, Praha 2 a JUDr. Jaromíra Bayera, AK Jeremiášova 18, České Budějovice, proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. března 2011, sp. zn. 46 T 17/2006 a rozhodl **t a k t o** :

Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu **se obě stížnosti z a m í t a j í**.

O d ů v o d ň ě n í :

Napadeným usnesením Městského soudu v Praze nebylo podle § 79a odst. 4 a contr. trestního řádu vyhověno žádostem Harvardského průmyslového holdingu, a.s., - v likvidaci, JUDr. Jaromíru Bayerovi a společností Daventree Trustees Ltd. a Daventree Resources Limited o zrušení zajištění peněžních prostředků na účtu banky. Podle názoru předsedy senátu Městského soudu v Praze nelze ani jedné z podaných žádostí v současné fázi trestního řízení vyhovět, neboť podle skutkových zjištění dosud nepravomocného rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byli obžalovaní Kožený a Vostrý uznáni vinnými spácháním zvláště závažného zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku, jímž jim byla mimo jiné uložena podle § 228 odst. 1 trestního řádu povinnost nahradit škodu poškozenému Harvardskému průmyslovému holdingu, pocházejí zajištěné peněžní prostředky, které byly vloženy dne 5. 9. 2001 na účet JUDr. Jaromíra Bayera, z trestné činnosti spáchané obžalovanými Koženým a Vostrým. Jediným, kdo má podle předsedy senátu nárok na vydání těchto peněžních prostředků, je poškozený Harvardský průmyslový holding, avšak až poté, co rozsudek Městského soudu v Praze nabyde právní moci.

Proti tomuto usnesení podal v zákonné lhůtě stížnost Daventree Trustees Ltd. a JUDr. Jaromír Bayer.

Daventree Trustees Ltd. považuje usnesení Městského soudu v Praze za nezákonné pro porušení ustanovení o řízení, které mu předcházelo, neboť o žádosti stěžovatele nebylo rozhodnuto v souladu se lhůtou podle ustanovení § 79 a odst. 4 trestního řádu a tento postup ovlivnil správnost výroku napadeného usnesení. Soud podle jeho názoru nerozhodl neodkladně, jak mu výše citované ustanovení trestního řádu ukládá, odepření rozhodnutí o žádosti vlastníka na vydání věcí je v rozporu s článkem 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Postupem soudu tedy nebyla dodržena přiměřenost mezi účelem trestního řízení a ochranou vlastnického práva.

Kromě výše uvedeného považuje stěžovatel napadené usnesení za nesprávné a nedůvodné. Namítá, že mezi útoky obou obžalovaných podle obžaloby není žádná souvislost a peněžní prostředky nemohly být určeny k trestné činnosti, jak uvádí soud prvního stupně. Neodůvodněné spekulace soudu mohly být vyvráceny právě hodnocením důkazů, které stěžovatel přiložil ke své žádosti o zrušení zajištění. Podle jeho názoru nelze uvažovat o vydání zajištěných peněžních prostředků poškozenému aplikací ustanovení § 80 odst. 1 trestního řádu, neboť předpokladem pro užití tohoto ustanovení je, že o právu této osoby není pochyb. V případě, kdy o právu k věci existují pochybnosti, nemůže, ani nesmí dojít k vydání věci, neboť orgány činné v trestním řízení jsou povinny postupovat podle ustanovení § 80 odst. 1 věty třetí trestního řádu týkajícího se úschovy. Pokud by Městský soud v Praze učinil rozhodnutí o vydání zajištěných peněžních prostředků na bankovním účtu JUDr. Bayera ve prospěch Harvardského průmyslového holdingu, nastala by situace, která by ve svém důsledku poškodila akcionáře HPH. Proto navrhuje, aby Vrchní soud v Praze usnesení městského soudu zrušil a sám ve věci rozhodl, případně uložil Městskému soudu v Praze, aby věc znovu projednal a rozhodl. Svoji stížnost dále stěžovatel doplnil přípisem z 11. 10. 2011, který adresoval soudu I. stupně a označil ho jako další žádost o zrušení zajištění peněžních prostředků. Toto podání městský soud vzhledem k probíhajícímu řízení o odvoláních obou obžalovaných proti rozsudku městského soudu ve věci samé a o stížnostech proti usnesením, jímž byly zamítnuty žádosti o zrušení zajištěných peněžních prostředků, předložil Vrchnímu soudu v Praze. Ten podanou žádost s ohledem na to, že předchozí usnesení o zamítnutí žádosti a zajištění nenabýlo právní moci, považoval za doplnění původně podané stížnosti. Stěžovatel ve svém podání předkládá materiály o uzavření smíru u Okresního soudu v Nikósii na Kypru o neplatnosti Trustu I. a II. mezi žalobcem a HPH a.s., - v likvidaci a stěžovatelem a namítá, že vzhledem k obsahu uzavřeného smíru je třeba považovat otázku vlastnictví zajištěných peněžních prostředků za vypořádanou, přičemž zajištěné peněžní prostředky budou po jejich uvolnění vyplaceny akcionářům HPH. Stížnost byla znovu doplněna dne 27.2.2012. Stěžovatel opět poukazuje na uzavřený smír v řízení vedeném u Okresního soudu v Nikósii ze dne 31.3.2011 a namítá, že otázku vlastnictví zajištěných peněžních prostředků je potřeba považovat za vypořádanou. V případě, že by Vrchní soud v Praze nepovažoval argumenty stěžovatele za důvodné, žádá, aby bylo rozhodnuto o uložení peněžních prostředků do úschovy v souladu s ust. § 80 odst.1 trestního řádu a věc projednána v rámci civilního řízení, v němž by mohlo proběhnout dokazování, jemuž v rámci trestního řízení nebyl dán žádný prostor.

JUDr. Jaromír Bayer rovněž s napadeným usnesením nesouhlasí. Namítá především, že opakovaně písemně žádal o to, aby mu bylo umožněno seznámit se s obsahem trestního spisu, což mu však nebylo dovoleno. Nemůže proto posoudit, nakolik je pravdivé odůvodnění napadeného usnesení, je-li v něm citováno, že finanční prostředky, které byly uloženy na jeho účet, pochází z trestné činnosti spáchané obžalovanými Koženým a Vostrým a žádá, aby Vrchní soud napadené usnesení zrušil a věc přikázal k dalšímu řízení s tím, že mu v něm bude umožněno získat informace potřebné k uplatnění práv účastníka takového řízení.

Ke stížnosti a k jejímu následnému doplnění společností Daventree Trustees se vyjádřil poškozený Harvardský průmyslový holding a.s. - v likvidaci. Ten naopak

považuje za správné, pokud by soud rozhodl o zajištěných věcech až po vynesení rozsudku s tím, že by předcházejícím rozhodnutím o zajištěných peněžních prostředcích předjímal obsah svého rozhodnutí ve věci. Poukazuje v této souvislosti na zamítnutou ústavní stížnost společnosti Daventree Ltd. usnesením sp. zn. II. US 1901/10 z 5. 5. 2011 a domnívá se, že stěžovatel věrohodně neosvědčil své vlastnické právo k zajištěným prostředkům. Podrobně se také zabývá argumentací stěžovatele uvedenou v podané stížnosti a zásadně s ní nesouhlasí, přičemž některé údaje uvedené ve stížnosti jsou podle něj zjevně nepravdivé. Není také pochyb o tom, že stěžovatel je plně seznámen s kompletním zněním obžaloby i se zněním písemného vyhotovení rozsudku Městského soudu v Praze a jeho tvrzení, že byl zkrácen na právech tím, že mu nebylo umožněno nahlížet do trestního spisu, je tedy právně irelevantní. K doplnění stížnosti, jehož obsahem je informace o uzavření smíru, poškozený jednoznačně prohlašuje, že s ohledem na zásadní skutečnost, která spočívá v podvodném jednání právního zástupce poškozeného na Kypru, který uzavřel dohodu s protistranou bez vědomí a proti výslovné vůli likvidátora, v rozporu s podmínkami stanovenými obchodním zákoníkem o provedení likvidace a tím i v neprospěch poškozené akciové společnosti, nejde o smír schválený Okresním soudem v Nikosii. Podrobně rozebírá průběh řízení před kyperským soudem a uzavírá, že jednání právního zástupce bylo zjevně zaměřeno na uzavření dohody bez vědomí likvidátora. Na základě uvedených skutečností je podle poškozeného zřejmé, že žádost o zrušení zajištění a vydání zajištěných finančních prostředků na účtu Petra Bayera je snahou obou obžalovaných a jim napomáhajících osob vyvést tyto peněžní prostředky opět do zahraničí, mimo dosah orgánů činných v trestním řízení, poškozeného, likvidátora, akcionářů, občanů České republiky, a tak získat tyto finanční prostředky, které se podařilo v rámci trestního řízení zajistit před jejich převodem do zahraničí, obžalovanými.

Poškozený se vyjádřil i ke stížnosti JUDr. Jaromíra Bayera, kterou rovněž nepovažuje za důvodnou. Připomíná, že se stěžovatel mohl s obžalobou podanou proti obžalovaným seznámit z veřejných zdrojů, přičemž s usnesením Vrchního soudu v Praze i usnesením státního zástupce Vrchního státního zastupitelství, které již ve věci rozhodovali, seznámen nepochybně byl. Poškozený se zcela důvodně obává, že podaná stížnost směřuje k zamezení uspokojení byť i jen nepatrné části jeho nároku na náhradu celé škody způsobené trestným činem obžalovaných a proto navrhuje, aby předmětná stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta.

Vrchní soud v Praze jako soud stížnostní z podnětu stížnosti podané společností Daventree Trustees Ltd. a JUDr. Jaromírem Bayerem podle § 147 odst. 1 trestního řádu přezkoumal správnost napadeného usnesení, jakož i správnost řízení, které mu předcházelo a dospěl k následujícím závěrům. Za vadu, která by mohla mít vliv na správnost napadeného usnesení nelze považovat skutečnost, že soud rozhodl o žádosti na zrušení zajištění peněžních prostředků až když měl k dispozici dostatečná skutková zjištění vyplývající z dokazování ve věci samé. Je pravdou, že ustanovení 79a odst. 3 trestního řádu stanoví, že o žádostech o zrušení zajištění je třeba rozhodnout bezodkladně, nelze však odhlédnout od konkrétních okolností věci. V daném případě je rozhodnutí o zajištěných peněžních prostředcích bezprostředně vázáno na skutková zjištění soudu v meritu věci, která je mimořádně rozsáhlá a právně i skutkově složitá, na prostředky uplatňuje nárok více osob a zrušení jejich

zajištění před skončením věci by mohlo zmařit alespoň částečné uspokojení nároku poškozeného. I kdyby tedy nalézací soud, byť opakovaně, rozhodoval o zajištěných peněžních prostředcích v průběhu řízení před vyhlášením rozsudku, nezbývalo by mu než žádosti, případně opakovaně podávané žádosti, zamítnout. Je zároveň třeba zdůraznit, že podmínky pro zrušení zajištění peněžních prostředků jsou dány i po vyhlášení rozsudku, skutková zjištění v něm obsažená navíc důvody pro další zajištění peněžních prostředků na účtu posilují. Podle § 79a trestního řádu, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že peněžní prostředky na účtu u banky jsou určeny ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byly užity, nebo jsou výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu a případně též peněžních prostředků dodatečně došlých na účet, vztahuje-li se důvod zajištění i na ně, včetně jejich příslušenství. Jestliže zajištění peněžních prostředků na účtu pro účely trestního řízení již není třeba, nebo zajištění není třeba ve stanovené výši, orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 zajištění zruší nebo je omezí.

Z výše uvedeného je zřejmé, že zrušení zajištění peněžních prostředků přichází v úvahu pouze tehdy, jestliže ho již není vůbec třeba, např. když bylo zjištěno, že peněžní prostředky na účtu nebyly ani nejsou určeny ke spáchání trestného činu, ani nebyly užity k jeho spáchání, ani nejsou výnosem z trestné činnosti. Jak však vyplývá z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. července 2010, sp. zn. 46 T 17/2006, jsou jeho skutková zjištění zcela opačná, tzn., že finanční prostředky, které byly vloženy na účet JUDr. Jaromíra Bayera, pochází z trestné činnosti spáchané obžalovanými Viktorem Koženým a Ing. Borisem Vostrým. Stížnostní soud nemá jakýkoliv důvod v této fázi trestního řízení, kdy nebylo ve věci samé pravomocně rozhodnuto, na závěrech soudu I. stupně cokoli měnit a nezbývá mu než konstatovat, že jeho postup, jímž zamítl podané žádosti na zrušení zajištění, byl zcela správný s tím, že o zrušení zajištění peněžních prostředků na účtu a následně o tom, jak bude s těmito peněžními prostředky naloženo, může soud I. stupně rozhodnout až po právní moci napadeného rozsudku.

Pokud stěžovatelé namítají, že jim nebylo umožněno seznámit se dostatečně se spisovým materiálem, k tomu stížnostní soud poznamenává, že podle § 65 odst. 1 trestního řádu mají právo nahlížet do spisu nejen obviněný, poškozený a zúčastněná osoba, jejich obhájci a zmocněnci, zákonní zástupci obviněného, poškozeného nebo zúčastněné osoby, jestliže tyto osoby jsou zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jejich způsobilost k právním úkonům omezena, ale se souhlasem předsedy senátu a v přípravném řízení se souhlasem státního zástupce nebo policejního orgánu i jiné osoby, pokud je toho třeba k uplatnění jejich práv. Takovým uplatněním práv je i právo osoby domáhající se zrušení zajištěných peněžních prostředků na účtu, v rozsahu nezbytném k jeho uplatnění. Pokud tedy soud I. stupně nahlédnutí do spisu stěžovateli neumožnil, postupoval tak v rozporu s výše citovaným ustanovením trestního řádu. Stížnostní soud však pochybení soudu I. stupně napravil tím, že stěžovatelům poskytl lhůtu k nahlédnutí do spisu tak, aby mohli na základě studia spisu před rozhodnutím stížnostního soudu uplatnit nové námítky či argumenty, případně doplnit námítky a argumenty již uvedené.

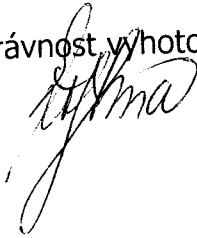
Z výše uvedených důvodů tedy bylo napadené usnesení shledáno správným a stížnostnímu soudu tak nezbylo, než stížnost jako nedůvodnou podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítnout.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e n í** další řádný opravný prostředek přípustný.

V Praze dne 13. března 2012

Předseda senátu:
JUDr. Radek Hartmann v.r.

Za správnost vyhotovení:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Radek', is written over the text 'Za správnost vyhotovení:'. The signature is cursive and somewhat stylized.